

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

5.1 ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์ ในส่วนแรกได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิเคราะห์ ความคงอยู่ของกองทุนธราภาพ รวมทั้งวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยเฉพาะในด้านปริมาณเงินทุน เพื่อจะพิจารณาถึงความคงอยู่ อันจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการวางแผนบริหารกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนต่อมากล่าวถึง รูปแบบ ลักษณะ และการดำเนินการของกองทุนธราภาพในประเทศต่าง ๆ และปัญหาของกองทุนธราภาพในต่างประเทศ รวมไปถึง วิวัฒนาการของการประกันสังคมในประเทศไทย จนกระทั่งเกิดการประกันกรณีธราภาพขึ้นมา และบังคับใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2541

การที่ศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาที่สำคัญในด้านความคงอยู่ของกองทุนธราภาพนั้น เหตุผลสำคัญที่ศึกษาเนื่องมาจาก แนวโน้มในอนาคตของการมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้นของผู้สูงอายุ อันจะทำให้การใช้ชีวิตหลังจากเกษียณอายุที่ยาวนานขึ้น เนื่องมาจากการสาธารณสุขที่ก้าวหน้า ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของประชากรมีแนวโน้มที่ลดลง อีกทั้งการเข้าสู่ตลาดแรงงานช้าลงเนื่องมาจากการที่ใช้ระยะเวลาในการเรียนการศึกษาที่ยาวนานมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มีผลต่อการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนธราภาพมีอัตราการเติบโตที่ลดลง ในทางตรงกันข้ามการจ่ายประโยชน์ทดแทนก็จะมีมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องมาจากการที่มีผู้สูงอายุที่เกษียณมากขึ้นในระยะยาว ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาถึงความคงอยู่ของกองทุนธราภาพในระยะยาว เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่จะได้รู้ถึงแนวโน้มของการคงอยู่ของกองทุนธราภาพ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลโดยสำนักงานประกันสังคมได้มีการกำหนดนโยบายในการบริหารกองทุนธราภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของการศึกษาวิเคราะห์ โดยใช้ตัวแปรที่กำหนดขึ้นมา เพื่อจะวิเคราะห์ถึงสถานภาพของกองทุน ซึ่งมีข้อจำกัดต่างๆ ที่จะต้องกล่าวถึงคือ การศึกษาวิเคราะห์นี้เป็นการคาดประมาณไปในอนาคต ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงสถานภาพกองทุน ซึ่งถือเป็นการคาดประมาณทั้งสิ้น ภายใต้เงื่อนไขและเหตุผลของตัวแปรต่าง ๆ เช่น ตัวแปรด้านประชากร

ตัวแปรผู้ประกันตน หรือตัวแปรอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน เป็นต้น ซึ่งกำหนดขึ้นมาจากสถิติ รายงาน การสำรวจ จากหน่วยงานภาครัฐ ที่ถือเป็นบรรทัดฐานที่น่าเชื่อถือ จึงนำข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการคำนวณในแบบจำลองที่กำหนดขึ้น

จากผลการศึกษาที่ได้นั้น กรณีการจ่ายเงินสมทบในอัตราร้อยละ 1 ของเงินเดือนผู้ประกันตน จากนายจ้าง และผู้ประกันตน ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายที่ออกมาประกอบพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และการจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีต่าง ๆ ในระดับปกติ อัตราผลตอบแทนระดับปานกลาง ตลอดระยะเวลาการศึกษา กองทุนชราภาพไม่สามารถที่จะคงอยู่ได้ กล่าวคือกองทุนจะมีปริมาณเงินติดลบในปีที่ 30 เป็นปีแรกคือ ปี พ.ศ. 2571 และในกรณีที่อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนระดับต่ำ หรือประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนได้รับในระดับสูงกว่าปกติ ก็จะทำให้กองทุนมีปริมาณเงินติดลบเช่นเดียวกัน(ดูในภาคผนวก) ดังนั้นทางรัฐบาลควรที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน การจ่ายเงินสมทบ โดยการเพิ่มอัตรากการจ่ายเงินสมทบจากร้อยละ 1 การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่มากขึ้น รวมไปถึงประโยชน์ทดแทนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ โดยต้องคำนึงถึงถึงทั้งสภาพของกองทุน และความเป็นอยู่ของผู้ประกันตนที่จะได้รับประโยชน์ทดแทนด้วย จากการศึกษาพบว่า ถ้ามีการปรับการจ่ายเงินสมทบ เป็นร้อยละ 1.5 และ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 โดยที่ผลตอบแทนจากการลงทุนระดับปานกลาง และ ประโยชน์ทดแทนที่จ่ายให้แก่ผู้ประกันตนจะอยู่ในระดับปกติหรือระดับสูงก็ตาม ปริมาณเงินกองทุนชราภาพก็ยังคงไม่ติดลบ ทำให้สภาพของกองทุนชราภาพคงอยู่ได้ในระยะเวลาของการศึกษา อย่างไรก็ตามสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วการศึกษาได้กระทำขึ้นโดยการประมาณการไปในอนาคตภายใต้ปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นมา ดังนั้นการศึกษานี้ ก็ยังคงมีข้อจำกัดบางประการที่ไม่สามารถจะทำการประมาณการที่เที่ยงตรงแน่นอนได้ เช่น การคาดประมาณอัตราการตายของประชากร จากตารางชีพ และ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับปานกลางก็ได้ใช้อัตราผลตอบแทนที่ต่ำสุดเพื่อเป็นการรับประกันว่าจะได้รับผลตอบแทนอย่างแน่นอน เป็นต้น

นอกจากนี้ปัจจัยที่จะมีผลต่อการที่จะให้กองทุนชราภาพมีความคงอยู่ได้อย่างแน่นอนนั้น ผลตอบแทนจากการลงทุนนับว่าเป็นปัจจัยที่จะมีผลต่อสภาพของกองทุนเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากในแต่ละปีของการดำเนินการ ถ้ากองทุนสามารถทำให้มีผลตอบแทนได้ในระดับสูงก็จะทำให้กองทุนมีเสถียรภาพมากขึ้น ในทางตรงกันข้ามถ้าผลตอบแทนจากการลงทุน

ที่ได้รับมาไม่เป็นไปตามเป้าหมายในแต่ละปีก็จะทำให้สถานภาพของกองทุนขาดเสถียรภาพไปด้วย โดยที่ต้องคำนึงถึงการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนด้วย ในด้านของประสิทธิภาพในการจัดเก็บให้ได้อย่างครบถ้วน มิฉะนั้นก็จะเป็นอีกเหตุผลหนึ่งของการกระทบต่อความคงอยู่ของกองทุนชราภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ควรพึงระวังในการดำเนินการ มีหลายประเด็นที่ควรพิจารณาถึงสามารถแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ในอนาคตกำลังแรงงานมีแนวโน้มที่จะลดลงเนื่องจากการวางแผนครอบครัวที่ได้ผล และระยะเวลาในการเรียนการศึกษาที่ยาวนานขึ้น ก็เป็นเหตุผลอันจะมีผลต่อการเข้าสู่กำลังแรงงาน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อกองทุนชราภาพในการที่มีผู้ประกันตนเข้าสู่กองทุนในอัตราที่น้อยลง และการที่แนวโน้มของการมีชีวิตที่ยืนยาวขึ้น ทำให้จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับประโยชน์ทดแทนมีจำนวนมากขึ้น ก็จะทำให้กองทุนต้องแบกรับภาระทางด้านรายจ่ายอย่างมาก

2. อายุการเกิดสิทธิของผู้ประกันตนที่กำหนดที่อายุ 55 ปี ในระยะยาวจะทำให้เป็นภาระแก่กองทุนเป็นอย่างมาก เพราะการแพทย์ในปัจจุบันจะทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้น ในระยะต่อไปอาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอายุการเกิดสิทธิที่มากกว่า 55 ปี ดังเช่นในต่างประเทศได้มีการเลื่อนอายุการเกษียณที่มากกว่า 55 ปี

3. กองทุนชราภาพเป็นกองทุนที่ต้องสะสมทุนไว้ในระยะยาว เพื่อจ่ายแก่ผู้ประกันตนตามที่ได้ตกลงไว้ จำเป็นจะต้องจัดระบบการจัดเก็บ การเก็บรักษา และการนำเงินไปลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควรจะจัดหาคูคลองที่มีความสามารถเฉพาะในด้านการลงทุน รวมทั้งต้องมีมาตรการในการป้องกันการแทรกแซงการนำเงินไปลงทุนที่มีได้ก่อให้เกิดประโยชน์กลับมา นอกจากนี้การลงทุนต้องกำหนดเป้าหมายระดับกองทุนที่จะนำไปลงทุนในแต่ละปี อัตราผลตอบแทนที่จะได้รับ มีการวางแผนทางการบริหารการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการคัดเลือกผู้จัดการกองทุน

4. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องของกองทุนชราภาพในด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เพื่อที่จะดูถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของผู้ประกันตน เจ้าของสถานประกอบการ รวมไปถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อนำมาใช้ประกอบการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมได้

5. การจัดเก็บการจ่ายเงินสมทบต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้ได้รับรายรับอย่างเต็มจำนวนอันจะมีผลต่อการนำไปหาผลตอบแทนจากการลงทุน และการคงอยู่ของกองทุน ส่วนทางด้านรายจ่ายก็ต้องมีการตรวจสอบผู้ที่ได้รับประโยชน์ทดแทนเป็นระยะ เพื่อประโยชน์แก่กองทุน